

Наші

Олександр Мінович

Війна... Ми боремось проти ворожої навали, яка хоче стерти з землі нашу країну, наш народ, націю, наше все. Українці стали на захист своєї Батьківщини зі зброєю в руках. Багато хто вже склав свою голову за рідну землю. Вони – герої, борці, їхній подвиг, їхня слава неперевершена.

Майже щодня ми стикаємось з тими, хто не воює безпосередньо з ворогом, однак може служити нам взірцем величної людяності, справжнього громадянства, самопожертви. Ця розповідь про них.

Дід Павло.

Він виходить, коли має таку можливість, на вулицю невеликого приморського селища в Запорізькій області, окупованого ворогами. Стає в людному місці, чіпляє на груди саморобний плакат, зроблений із картону, який раніше слугував ящиком для бананів. На плакаті напис червоним фломастером: "Я проти війни!", нижче ще напис чорним фломастером російською мовою: "Русские, идите домой!".

Дідові важко стояти, купа прожитих літ тисне на плечі, але він терпить і не присідає. Мабуть, вважає, що з такими гаслами не личить сідати. Як повезе і хватає сил, може вистояти три-чотири години. Повз нього проходять люди, багато людей. Хтось зупиняється, говорить з Павлом, хтось проходить мимо, наче повз пам'ятник. Є такі, що захоплюються вчинком діда, тиснуть йому руки, дякують, відкрито показують свою солідарність, є такі, що підтримують, але бояться. Ці кидають дідові співчутливі чи захоплені погляди, або говорять щось пошепки схвалююче. Є й такі, які посилають прокльони, шлють погрози, обзивають "старим бандерою", "сумашедшим нациком", "фашистом". Буває, що й плюють, рвуть на шматки картонний плакат, знавісніло топчуть його ногами, повідомляють про діда у військову комендатуру окупантів. Тоді за дідом приїжджає армійський автомобіль із загратованими фарами, розцяцькований по боках у кольори прапора орків-агресорів. З автомобіля вискакують троє солдатів із автоматами й стрімко біжать до діда Павла, неначе бояться, що він може втекти од них, чи раптово зникнути-розчинитися в повітрі. Військові хапають діда попід руки й сунуть у машину, везуть до себе в комендатуру. Там довго допитують, страхають, ображають, потім садять на ніч у підвал. Зранку випускають настановляючи:

– Смотри, дед, еще раз тебя с плакатом увидим, расстреляем, не посмотрим, что порох с тебя сыплется. Или закроем на подвале, чтобы подход с голоду. Радуйся, что совсем уже ветхий, к земле тянешся, а то б мы тебя так просто не выпустили!

Дід Павло йде додому, відсипається, миється, одягає чисту сорочку, мов на смерть себе готує, дістає нову картонку, відновлює на ній свої гасла і знову виходить на вулицю. На звичне своє місце. Він з радістю зустрічає знайомого вже хлопчину, який проходить повз нього, йдучи на роботу, і завжди потискує діду руку. Павло відчуває, що він не один у цьому місці, хто живе спротивом і чекає звільнення від окупантів.

Юра

Назвати його героєм в теперішній час, буде якось неправильно. Але його вчинок достойний нашої уваги, бо це вчинок справжнього українця, хоча таких, без сумніву, багато.

Юра залишився в окупації на Херсонщині, по той бік Дніпра, з якого не пішли ще окупанти. У Юри приватний будинок, добрі запаси їжі. Він живе трохи в стороні від населеного пункту, може тому до нього не так вже й часто навідуються окупанти. Юра активний у соціальних мережах, має багато підписників і прихильників. Не зважаючи на те, що живе під орками, він не боїться писати й розповсюджувати патріотичні пости, відстоювати Батьківщину і нещадно бити словом по ворогу. Мобільний телефон не завжди ловить у його будинку, й він змушений виходити на невеликий пагорб, щоб зв'язатися з рідними і близькими. Там голосно розмовляє, забуваючи, що його можуть почути й жорстоко покарати за проукраїнські вислови.

Юра довго жив надією, що його от-от звільнять наші. Цілий рік терпів. Дуже хотів перебратися в Херсон, де мешкає його син, проте ніякої змоги не мав. Здавалося б, що тут за проблема – річку переплисти човном, раніше не раз це робив. Якихось півгодини, чи трохи більше, і ти вже на цьому, на нашому, березі. Але ж ні. Річку прострілюють зі всіх боків. Ніхто не дозволяє безконтрольно її пересікати. І другого шляху немає.

Коли Юра відчув, що більше залишатися в окупації не може, що його терпіння закінчилось, мов повітря у пробитій надувній кулі, він прийняв рішення йти на нашу сторону, не зважаючи на всякі ризики. Його вговорювали, щоб почекав хоча б весни, на вулиці зима холодна, щоб ще трохи виждав, бо ж покине напризволяще свій будинок і все нажите в ньому, щоб не наражався на небезпеку, оскільки засвітив себе в соціальних мережах, як активний українець, щоб зважив на те, що під орками йому жити більш-менш можна, їхній населений пункт не обстрілюють, однак він все це відкинув і не прийняв.

Одного дня Юра викинув свій смартфон, який міг бути доказом активіста-українця, ненависного ворогам, взяв простенький кнопочний телефон, невеликі запаси в дорогу і пішов у бік Криму.

Йому прийшлося проминути ворожі блокпости з обшуками й довгими допитами-розпитуваннями, фільтраційний пункт, де його могли визнати бандерівцем чи нациком, прослідивши соціальні мережі, пересилити довгий і важкий шлях до Сімферополя, де він зміг сісти в автобус, що прямував до Грузії. В Тбілісі Юра сів на літак і добрався до Кишинева, потім до Одеси, а там і до Херсона, який майже щодня потерпає від артилерійських обстрілів.

Юра не жаліє, що пройшов цей нелегкий путь, адже він вернувся туди, де може вільно спілкуватися з однодумцями, де скрізь відчувається рідний дух Батьківщини, нехай і зраненої, нехай і під кулями та снарядами, але своєї. Такої близької.

Волонтерка Катя

Молода жінка Оля, дочка мого знайомого, з початком війни залишилась в Гостомелі. Вирішила тут перечекати, поки закінчатся бойові дії. Вважала, що вибрала

безпечне місце. Кому потрібно буде атакувати маленьке селище? Вона навіть допустити не могла, що втрапить у епіцентр боїв, зовсім не згадала про аеродром, розміщений по сусідству. Та й, потрібно сказати, наївно вважала, що російські солдати не будуть стріляти по мирних жителях і їхніх домівках. Проте все вийшло не так.

Коли від безкінечних вибухів та стрілянини почали трястися стіни в її будинку, коли не стало можливості й на мить не чути страшних, постійних, незвичних звуків війни, коли стало не знати куди сховатися, Оля взяла свою малу дитину, сіла в автомобіль і поїхала в бік Києва. Поблизу мосту через річку Ірпінь машину обстріляли, кулі прошили скло, двері, кузов. Жінку поранило, вона разом з дитиною випала з авто й залягла під ним у рові, боячись підняти голову. Пролежавши з годину, майже в непритомності, на якусь мить Оля оговталась, стала думати про порятунок. Витягла мобільний телефон. Зраділа – працює. Зателефонувала батькам, які знаходились у Києві. Попросила допомогти якось. Сказала, що стрілянина навколо не зупиняється:

– Ма, па, допоможіть! Поранили мене, кров'ю стікаю. Лежу в рові неподалік Ірпінського мосту й дитина коло мене. Поможіть!

Батьки не зважились їхати. Вони вирішили зв'язатися зі швидкою допомогою в Ірпені й попросити виїхати, спасти поранену дочку з онукою. Швидка відмовилась. Як їхати під кулі? Хто на таке зважиться? Однак лікарі дали номер телефону дівчини-волонтерки, яка нібито може виїхати до мосту, й готова ризикнути своїм життям.

Вона виїхала! Ця відчайдушна дівчина відважилась їхати до мосту, де не вщухала стрілянина. Волонтерка Катя спасла матір з дитиною, спочатку доставила їх в госпіталь, де їм надали необхідну допомогу, а згодом допомогла перейти через міст у бік Києва.

Яка сміливість і хоробрість, яка готовність до самопожертви заради чужих людей повинна бути у цієї дівчини? Де взялися серед нас такі?

Війна багатьох із нас зробила справжніми патріотами, спонукала до суспільно-вагомих вчинків. Хтось створив притулок для біженців, хтось возить і роздає гуманітарну допомогу, знайомі мені господарі ринку створили своїм коштом укриття, в якому ховалися від ракетних обстрілів сотні людей, хтось знаходить за кордоном необхідну для нашої армії техніку, прилади, елементи захисту й озброєння, близькі до мене молоді жінки, які геть не мають досвіду водіння автомобілем, зважуються сісти вночі за кермо й переправити з Польщі у нашу країну кілька машин, прилаштованих для швидкої допомоги, подружка моїх дітей, знаходячись в окупації, йшла на великий ризик – повідомляла наших військових про знаходження й пересування орків та їхньої техніки...

Цей перелік можна продовжувати на сотні сторінок.

Темна демонська сила намагається вбити наш народ, розсіяти його світом, аби ми не держалися гурту й були більш вразливими. Нас стараються всіляко настрахати, мордувати різними способами, розділити за різними ознаками, щоб легше управляти нами, нескореними, але ми стоїмо. Попереду наші звияжці, які слугують нам прикладом.

Коли, не так багато років назад, ми стали вітатися гаслом: "Героям слава!", то здебільшого чітко не уявляли собі якихось певних героїв. Колишні герої були віддалені од нас часом, були наче з легенди. Тепер наші сподвижники стали реальними. Вони поряд з нами. Їх ми знаємо в обличчя, чуємо про їхні вчинки, читаємо про їхню звитягу, на жаль і хоронимо.

Ми гордимось ними. Нашими. Слава нашим героям!

Олександр Мінович